

Aktivnosti Misije i programski prioriteti o rodnoj ravnopravnosti

*Rodna ravnopravnost
je bitna!*

[wo]men

Organizacija za evropsku
bezbednost i saradnju
Misija na Kosovu

Podrška mladim ženama u dijalogu

Misija od 2012. podržava Inicijativu Sledite nas koja okuplja istaknute žene iz Prištine i Beograda u zajedničkim aktivnostima u oblasti osnaživanja žena i dijaloga. Da bi podržala njihove zajedničke ciljeve, Misija je 2015, 2016, i 2017, u saradnji sa Misijom u Srbiji, organizovala tri desetodnevne Akademije za dijalog za mlade žene iz Prištine i Beograda. Osnovana je mreža alumnistikinja sa prethodnim polaznicama. Organizovani su okrugli stolovi i radionice s ciljem promocije kritične debate o rodnim ulogama i pravima žena. Misija će nastaviti da podržava aktivnosti mreže alumnistikinja Akademije za dijalog i 2018.

Uvođenje načela rodne ravnopravnosti u rad mehanizama lokalnih zajednica

Misija OEBS-a je 2016. radila sa mehanizmima za zajednice na lokalnom nivou da uveća njihovo razumevanje o tome kako da promovišu rodnu ravnopravnost kroz svoj rad. Predstavници i predstavnice odbora za zajednice, opštinski službenici i službenice za zajednice i povratak, zamenici i zamenice gradonačelnika/ce i zamenici i zamenice predsedavajućih skupština opština prisustvovali su na pet okruglih stolova i informisali se o najboljim praktičnim koracima koje mogu da preduzmu da uvećaju rodnu zastupljenost u mehanizmima za zajednice kao i da osiguraju da i muškarci i žene imaju jednaku korist od njihovog rada. Misija je 2017. održala detaljniju dvodnevnu radionicu na kojoj su učestvovali/e predstavnici/e opštinskih kancelarija za zajednice i povratak.

Rodna ravnopravnost u školama

Prepoznajući važnost školskog okruženja koje uzima u obzir specifične potrebe i izazove koje su imali devojčice i dečaci u 2016. i 2017, Misija je organizovala dvadeset informativnih sastanaka o rodnoj ravnopravnosti i rodno zasnovanom nasilju sa nastavnim osobljem i direktorima i direktoricama škola u različitim opštinama širom Kosova. Cilj je bio da se podigne svest o načinima da se promoviše rodna ravnopravnost u sektoru obrazovanja, borba protiv rodni stereotipa i rodnih normi koje mogu da propagiraju neravnopravnost i ulozi obrazovnih institucija u utvrđivanju mogućih slučajeva nasilja u porodici i njihovog upućivanja Policiji Kosova. Osim toga Misija je 2016. pružila podršku da se integriše rodna analiza u razvoj Strateškog plana obrazovanja na Kosovu za period 2016-2021.

Obuka za operativne komandire/ke namenjena ženama u policiji

Misija je nakon održane obuke 2016. o razvojnom upravljanju i veštinama liderstva održala 2017. obuku za operativne komandire za članice Udruženja žena u Kosovskoj policiji. Učesnice su završile obuku o modelima odlučivanja na mestu operativnih komandira, kako da se obrate medijima, o važnosti izgradnje poverenja sa zajednicama i kako da izrade operativne planove za upravljanje kritičnim incidentima. Da bi završila ovaj ciklus obuke, Misija će u 2018. omogućiti održavanje trećeg modula koji uključuje program stažiranja u inostranstvu za žene policajce na višim pozicijama koje su završile programe obuke 2016. i 2017. Udruženje žena Kosovske policije nastaviće da bude strateški partner Misiji.

Ravnopravan pristup žena imovinskim pravima

Prepoznajući ograničenja u ravnopravnom posedovanju imovine bez obzira na rodnu pripadnost, Misija je 2016. organizovala tri okrugla stola sa 80 aktera iz pravosudnog sektora da bi ih uključila u podizanje svesti i uvećanje poštovanja jednakih prava žena u imovinskim i stambenim pravima i nasleđivanju. Misija je ovim učesnicima takođe pružila podršku u organizovanju terenskih aktivnosti sa predstavnicima organizacija za prava žena i skupštinama opštinama. Misija je 2017. u saradnji sa predstavnicima Institucije ombudsmana održala okrugle stolove o podizanju svesti o problemima među nevećinskim zajednicama. Misija će 2018. nastaviti da radi na podizanju svesti među studentima i studentkinjama prava.

Rodno odgovorno budžetiranje na lokalnom nivou

Društvene promene prema rodnoj ravnopravnosti zahtevaju uključivanje rodne perspektive u javne budžete na lokalnom i centralnom nivou. Misija u saradnji sa Ministarstvom finansija i Agencijom za rodnu ravnopravnost podržava opštine da primene praktične alate za rodno odgovorno budžetiranje koje čini javne budžete transparentnijim i pravičnije raspoređenim na osnovu potreba žena, devojčica, muškaraca i dečaka. Kao rezultat ove višegodišnje inicijative sve veći je broj opština koje primenjuju rodno odgovorno budžetiranje. Misija će u 2018. nastaviti da podržava relevantne institucije i interesne strane u njihovim naporima da budžeti budu više rodno osetljivi.

Rodna ravnopravnost se takođe odnosi i na muškarce i dečake

Rad na rodnoj ravnopravnosti često ostavlja muškarce po strani. Da bi se ovo promenilo, Misija je tokom 2016. i 2017. realizovala projekat i uključila muškarce i dečake u promovisanje rodne ravnopravnosti. Misija je sprovela kampanje podizanja svesti i podržala organizacije civilnog društva koje rade sa dečacima i mladim muškarcima u školama na okončanju rodno zasnovanog nasilja. Misija je takođe bila partner UNFPA u sprovođenju prvog sveobuhvatnog i reprezentativnog istraživanja o stavovima i praksama muškaraca o raznim temama povezanim sa rodnom ravnopravnošću. Rezultati ovog istraživanja - Međunarodnog istraživanje o muškarcima i rodnoj ravnopravnosti (IMAGES) - poslužiće kao osnov za zagovaranje novih politika koje će biti sprovedeno tokom 2018.

Osposobljavanje vlasnica preduzeća

Da bi se podstakao dijalog u zajednici i umrežavanje među vlasnicama preduzeća, Misija je 2017. podržala Sajam trgovine u Prištini koji je okupio 35 preduzetnica iz različitih zajednica. Preduzetnice su imale mogućnost da predstave i prodaju svoje proizvode izvan svojih naselja. Pre održavanja Sajma trgovine, iste žene su učestvovala na šest predavanja o poslovnom planu i veštinama kako da se prijave za fondove da prošire svoja poslovanja. Misija će 2018. nastaviti da preko različitih aktivnosti podržava ekonomsko osnaživanje žena.

Misija aktivno saraduje sa nadležnim institucijama na centralnom i lokalnom nivou, organizacijama za prava žena i ostalim organizacijama civilnog društva, međunarodnim partnerima i neposredno sa ženama, devojčicama, muškarcima i dečacima kako bi doprinela transformativnoj promeni u društvu koja bi trebalo da rezultira unapređenjen rodne ravnopravnosti.

Vođeni OEBS-ovim Akcionim planom za unapređenje rodne ravnopravnosti iz 2004. godine, sprovodimo aktivnosti da podržimo dalji razvoj inkluzivnog zakonodavstva i politika, osnažimo institucionalne mehanizme za rodnu ravnopravnost, uvećamo učešće žena u javnom i političkom životu, sprečimo i okončamo rodno zasnovano nasilje, osnažimo žene u ekonomskoj sferi i promovišemo njihovu ulogu u postkonfliktnom dijalogu.

Osim provedbe ciljanih mera za osnaživanje žena, devojčica, muškaraca i dečaka, takođe uvodimo načelo rodne ravnopravnosti u sve ostale programe Misije.

Kada se pripremaju projekti, uzima se u obzir povezanost između rodne i etničke pripadnosti, starosne dobi, klase i drugih ličnih karakteristika.

Saznajte više o radu OEBS-a na rodnoj ravnopravnosti na
osce.org/gender-equality
osce.org/mission-in-kosovo/gender-equality

Pratite nas na
facebook.com/oscekosovo
twitter.com/oscekosovo
instagram.com/oscekosovo
youtube.com/oscekosovo

